

Archimedes sírjának felfedezését következően írja le *Cicero a Tusculanae Disputationes* V. könyvének 23. fejezetében:

Mikor quaestor voltam, felfedeztem Archimedes síremlékét. E síremlékről a syrakusaiak azt mondták, hogy már nincs meg. Pedig csak bokrok és cserjék takarták el mindenünnen szemeik elől. Eszemben járt ugyanis egy régi senarius vers, a melyről úgy tanultam vala, hogy az ő sírjára van írva. A vers tartalma az, hogy Archimedes síremlékének tetején egy gömb van egy hengerre helyezve.¹

En tehát, a mint körülnéztem mindent - az achradinai kapunál ugyanis sok síremlék van - figyelmemet egy oszlopra irányítottam, a mely nem igen emelkedett ki a bozótok közül, s a melyen egy gömb és egy henger alakja volt. Tüstént azt mondtam a syrakusaiaknak -ugyanis az előkelők velem voltak- hogy azt sejtem, hogy éppen ez az, a mit keresek. Sok embert rendeltem oda, a kik sarlókkal kitisztították és megnyitották e helyet. Mikor már járható lett az út, oda járultunk a szemünk előtt levő oszlophoz.

Feltűnt egy epigramma, melynek végsorai félig elmosódtak. Így hát a legelőkelőbb görög város, a mely egykor műveltségben is legmagasabb fokon állt, legtehetségesebb polgárának sírjáról mit se tudott volna, ha meg nem tudta volna egy arpinumi embertől.

¹* *Jegyzet. Archimedes tétele:* A kúp, gömb és henger köbtartalma úgy aránylik egymáshoz, mint 1 : 2 : 3, ha a kúp és henger magassága és alapjának átmérője egyenlő a gömb átmérőjével.